

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ БЕЗПІЛОТНИМИ АВІАЦІЙНИМИ КОМПЛЕКСАМИ

Перемибіда Д.О., Матала І.В., Кізло Л.М., Жук О.В.

*Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів*

З початку повномасштабного вторгнення рф в Україну стало зрозуміло, що в українських Збройних Силах (ЗС) існує дефіцит безпілотних літальних апаратів (БПЛА) та комплексів (БПАК), які в сучасних війнах, виконуючі безліч завдань, підвищують бойові спроможності військ (сил). З'ясувалось також, що в українській армії не вистачає летальних апаратів (ЛА) всіх типів – від найменших класу “мікро”, до великих бойових пристроїв типу турецьких “Байрактарів”.

Щодо тенденції забезпечення ЗС України ЛА класу “мікро” слід зазначити, що в державі не закуповувалися такі апарати. Потреби військ (сил) української армії в цих БПЛА вдалось частково забезпечити за рахунок волонтерського руху та добровільних пожертвувань. Більше того, вже у липні 2022 року Міністерство цифрової трансформації України також долучилось до процесу забезпечення ЗС України малими “дронами”. Зокрема, відомство оголосило про формування “армії дронів”, їх системну закупівлю та ремонт, а також було організовано підготовку операторів для керування БПЛА та БПАК.

Досліджуючи питання щодо забезпечення ЗС України безпілотними літальними комплексами (БПАК) класу “макро” зазначаємо, що у теперішній час, завдяки зусиллям країн-членів НАТО (в межах партнерської допомоги у боротьбі проти російської агресії) а також пожвавлення власного виробництва БПЛА і БПАК ситуацію вдалося частково виправити, але потреба у зброї цього класу в Україні залишається гострою до сьогодні. Найбільш поширеними БПАК, які використовуються в ЗС України у теперішній війні є ЛА тактичного рівня “Лелека-100”, “Фурія” та “PD-2” та інші. Ці БПАК здатні перебувати у небі 10-12 годин і працювати у віддаленості від центру керування на 150-200 кілометрів. Окрім цього, наприклад, “PD-2” (покращений варіант дрона “PD-1”, виготовленого в Україні та прийнятого на озброєння у 2014 році), може підійматись на висоту 5 000 метрів. Але цих дронів недостатньо, проте ситуація не критична, оскільки держава постійно закуповує нові БПЛА та оснащує ними військові формування українських військ.

Отже, досвід останніх локальних конфліктів і війн, серед яких, зокрема, і російсько-українська війна, свідчить, що ЛА різних типів і класів стали важливою складовою ведення бойових дій. Безпілотники, як автономні розвідувально-ударні комплекси чи БПЛА-камікадзе – підвищують загальну ситуаційну обізнаність і покращують не лише точність роботи класичної ствольної та реактивної артилерії, а й успішно застосовуються для самостійного ураження важкодоступних точкових цілей ворога.

Утім, що надзвичайно важливо, не варто забувати про необхідність підготовки персоналу для експлуатації такої техніки – чим більше досвідчених фахівців керуватимуть БПЛА, то менше апаратів втрачатиме Україна, тим скорішою буде наша перемога.